

ÅRSRAPPORT 2016

Norges
Skogeierforbund

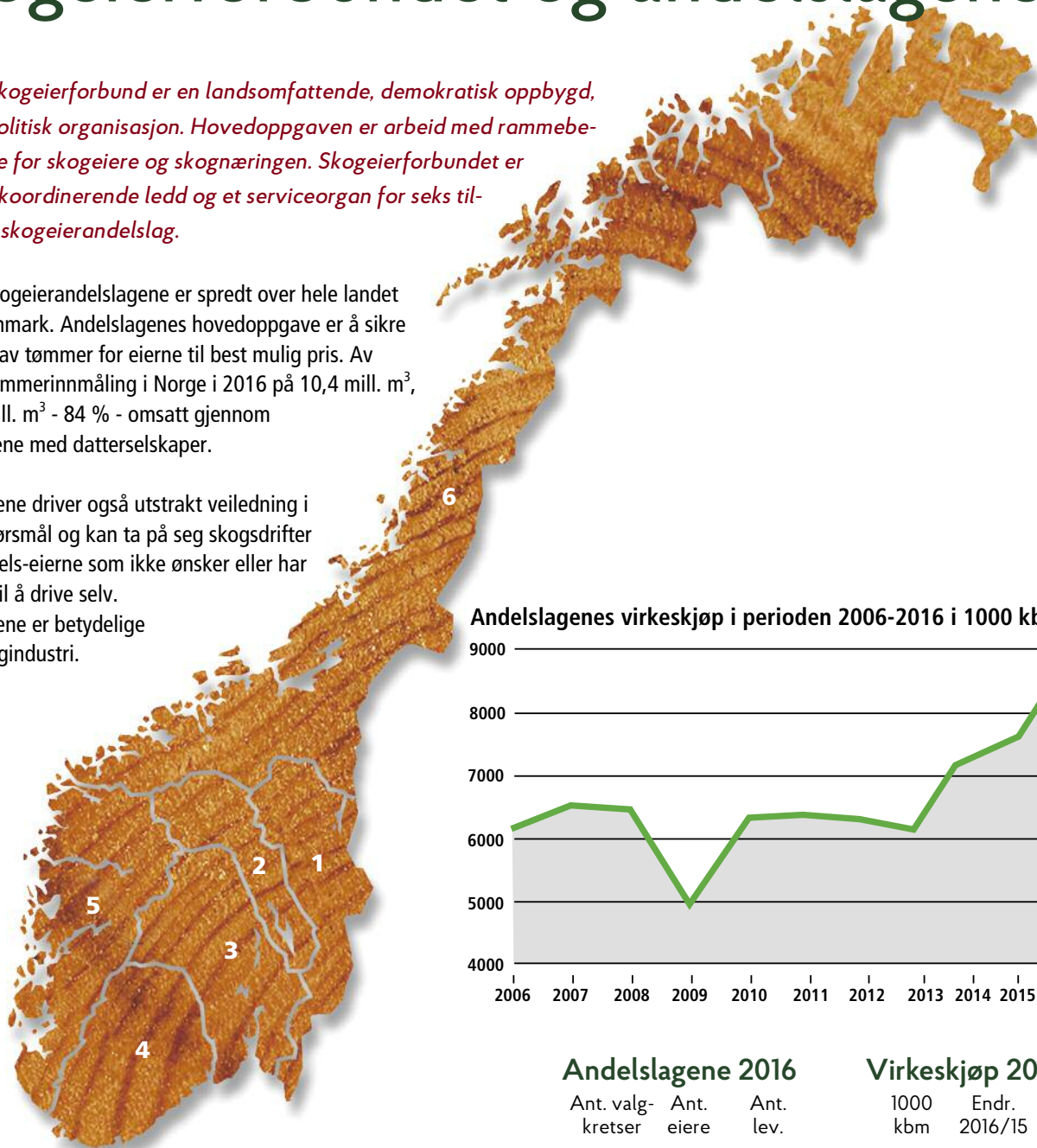
Skogeierforbundet og andelslagene

Norges Skogeierforbund er en landsomfattende, demokratisk oppbygd, næringspolitisk organisasjon. Hovedoppgaven er arbeid med rammebetingelsene for skogeiere og skognæringen. Skogeierforbundet er også det koordinerende ledd og et serviceorgan for seks tilknyttede skogeierandelslag.

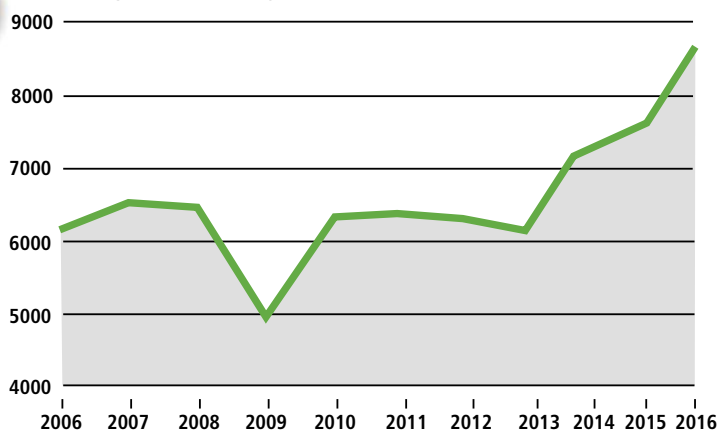
De seks skogeierandelslagene er spredt over hele landet unntatt Finnmark. Andelslagenes hovedoppgave er å sikre avsetning av tømmer for eierne til best mulig pris. Av en total tømmerinnmåling i Norge i 2016 på 10,4 mill. m³, ble 8,7 mill. m³ - 84 % - omsatt gjennom andelslagene med datterselskaper.

Andelslagene driver også utstrakt veiledning i faglige spørsmål og kan ta på seg skogsdrifter for de andels-eierne som ikke ønsker eller har mulighet til å drive selv.

Andelslagene er betydelige eiere i skogindustri.

Andelslagenes virkeskjøp i perioden 2006-2016 i 1000 kbm

De 6 skogeierandelslagene

1. Glommen Skog SA
2. Mjøsen Skog SA
3. Viken Skog SA
4. AT Skog SA
5. Vestskog SA
6. ALLSKOG SA

Andelslagene 2016

	Ant. valg- kretser	Ant. eiere	Ant. lev.
Glommen	7	3 578	2 123
Mjøsen	22	3 693	1 291
Viken	27	9 659	3 607
AT	54	7 326	1 986
Vestskog	49	2 776	1 089
Allskog	84	7 727	1 875
SUM	243	34 759	11 971
2015	243	35 216	11 461

Virkeskjøp 2016

1000 kbm	Endr. 2016/15
1 926 ⁽¹⁾	+70
1 165	+115
3 092 ⁽²⁾	+896
990	+44
398	+57
1 170	-14
8 742	+1 168
7 574	

⁽¹⁾Inkludert tall fra Glommen Skog AS.

⁽²⁾Inkludert tall fra SB Skog AS.

Høydepunktene i 2016

Transport

Skogeierforbundets langsiktige arbeid med transportspørsmål gir gode resultater. Vårt arbeid har medført at transportetatene går inn for en stor godssatsing på jernbane, som vil ha stor betydning for skognæringen. Lavere transportutgifter vil øke lønnsomheten i skognæringen over et stort område.

Tømmervogntog med 60 tonns totalvekt kan kjøre på tilnærmet hele riksvegnettet. Arbeidet på fylkesveger og kommunale veger er i gang. Skogeierforbundet har fått gjennomslag for et bru-program som skal fjerne de viktigste flaskehalsene på fylkesvegnettet. Skogeierforbundet har foreslått og fått gjennomslag for et prøveprosjekt for tømmervogntog på 74 tonn totalvekt. Det blir sannsynligvis oppstart i 2017.

Skattereformen – skogfaktor på 5 videreført

I forbindelse med skattereformen foreslo regjeringen å øke skogfaktoren fra 5 til 10, noe som ville tilsvare en kapitaliseringsrente på 10 prosent. Skogeierforbundet hadde kontakt med alle partiene på Stortinget om saken, og vi fikk gjennomslag for at faktoren fortsatt burde holdes på 5.

Konsesjonsloven – priskontroll

Skogeierforbundet vil beholde konsesjonsloven, men har gått inn for at pris-

kontrollen på rene skogeiendommer kan oppheves. Det bør heller ikke være priskontroll på eiendommer med både jord- og skogareal, der jordarealet er mindre enn 35 dekar. Flertallet på Stortinget har fulgt opp våre synspunkter på dette området.

Satsing på biodrivstoff – innblandingskrav for avansert biodrivstoff

Skogeierforbundet har vært opptatt av å skape markeder for skogsråstoff. Å utvikle et marked for biodrivstoff har vært en av våre hovedprioriteringer.

Stortinget vedtok i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 å øke omsetningskravet for biodrivstoff med et eget krav til andelen avansert biodrivstoff, som blant annet kan lages av trevirke.

Avansert biodrivstoff skal telle dobbelt i omsetningskravet. Det gir et marked i Norge på minst 170 millioner liter avansert biodrivstoff i 2020. Dette er en internasjonal handelsvare og vil måtte dekkes delvis av import i 2020. Imidlertid er det et tydelig signal til de norske aktørene som planlegger anlegg for produksjon av biodrivstoff fra skogsråstoff om at markedet etterspør denne varen.

Skogmeldingen

Stortinget ser på skog- og trenæringen som en strategisk viktig næring for Norge. Stortinget ønsker strategier for å stimulere til grønne markeder, ordning-

er som bidrar til å reise kapital til skognæringen, og en helhetlig satsing på forskning, utvikling og innovasjon. Stortinget vil ha tiltak for å få økt skogproduksjon i Norge.

Rapporten fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft

Rapporten "Grønn konkurransekraft" fra regjeringens ekspertutvalg omtaler skognæringen som en viktig næring med et stort potensial for klimavennlige produkter og økt verdiskaping i det grønne skiftet. Skogeierforbundet har gitt konkrete innspill på hva som må til for å få til en slik utvikling som ekspertutvalget beskriver.

Gjennomslag for vårt syn på utviklingen i skogen

Både ved behandlingen av naturmangfoldmeldingen og ved behandlingen av skogmeldingen var det et klart flertall på Stortinget som anerkjenner det miljøarbeid skogbruket gjør. Flertallet på Stortinget slår fast at det biologiske mangfoldet i skogen utvikler seg positivt.

Positiv holdning til skogen

Skogeierforbundet opplever at tilnærmet hele det politiske miljø og en rekke andre aktører er positive til skognæringen og ser hvilken betydning skogen har i klimaarbeidet og i overgangen til det grønne skiftet.

Styreleder har ordet

2016 har på mange felt vært et bra år for skogen. Vi oppnår gode resultater næringspolitisk. Skogeierforbundet er helt i front som skogeiers, og i mange tilfeller hele skognæringens, forkjemper for bedre rammevilkår.

Olav A. Veum, styreleder

Vår næring har vært gjennom en tøff tid. Massiv nedleggelse av norsk treforbrukende industri har påført norske skogeiere store tap i form av lavere tømmerverdier. Dette har vi dokumentert og dette må snu. 2016 blir et år der jeg opplever at denne snuoperasjonen tar fart. Det krever mye arbeid. Utallige politiske møter. Utredninger og påvirkningsarbeid. Men det hjelper. Og vi gjør det i fellesskap – som et samlet skogeiersamvirke.

2016 ble året der vi fikk ny skogmelding som fastslår at vi skal øke utnyttelsen av de norske skogressursene. Vi fikk rapporten ”Grønn konkurransekraft” som er helt tydelig på at skog både representerer mulighet for vesentlig ny verdiskaping og sysselsetting i Norge – samtidig som skogråstoffet er helt avgjørende for å løse mange bransjer sine klimaforpliktelse. Byggenæringen trenger tre, transportbransjen trenger biodrivstoff, prosessindustrien trenger biokull. De fleste politiske parti er nå tydelige på at skogbruket skal være en strategisk viktig næring for Norge. Det grønne skiftet begynner å bli mer enn et ordskifte.

Samtidig ser vi mange eksempler på økte restriksjoner mot oss som skogbrukere og grunneiere. Forli-

ket om 10 % vern som kom våren 2016 var sjokkerende. Skogbruk truer ikke artsmangfoldet i Norge. Ja – mange sjeldne arter lever i skog, men vi har utviklet en skogskjøtsel som hensyntar diversiteten. Andelen død ved øker. Vi har også store områder som ikke blir hogd på grunn av tilgjengelighet. Et krav om 10 % vern vil redusere mulighetene for å erstatte ikke fornybare produkter med fornybare. Vern av skog er negativt for vår tids største problem – global oppvarming.

Vi må fortsette vårt arbeid for å sikre skogeiers råderett og grunnlaget for en lønnsom næring. Men som skogeiere må vi være klar over at politisk velvilje henger sammen med vårt bidrag til samfunnet. Skaper vår næring arbeidsplasser og klimanytte kan ikke samfunnet samtidig innskrenke vår mulighet til nettopp å gjøre det. Det er derfor ingen motsetning mellom fokus på grunneiers rettigheter og arbeidet for ny treforbrukende industri. Det henger sammen.

Det grønne skiftet kommer. På veien må vi gjøre vår del av jobben – sørge for at skogen forynges, pleies og utnytter arealenes produksjonsevne.

Godt skogår!

Skogen skal brukes

Skogeierforbundet har i 2016 vært gjennom en bred organisatorisk prosess. Et eget utvalg bestående av nestlederne i andelslagene har sett på hvordan styringsstrukturen skal være. Det er anbefalt at styret utvides med inntil to personer som kan styrke den samlede kompetansen og en revitalisering av samarbeidet mellom andelslagene gjennom forumet der de daglige lederne møtes for å diskutere saker av felles interesse.

Erik Lahnstein, administrerende direktør

med politiske dokumenter og utredninger som løfter frem skogen, er noe av det vi kan glede oss over.

De næringspolitiske ansvarlige i andelslagene har laget en felles plattform for det næringspolitiske samarbeidet. Det er en enorm styrke for våre 35.000 eiere og de 6 andelslag at det er så stor enighet om hva som er felles interesser og prioriteringer. Arbeidsinstruksen er klar!

Det er også verdt å merke seg at tilnærmet hele det politiske landskapet er i bevegelse, noe som tydelig viste seg i behandling av skogmeldingen. På vei mot skogen! Det var svært uheldig at vi fikk et vedtak om at 10 prosent av skogen skulle vernes før sommeren. Særlig problematisk var det at dette skjedde uten en vurdering av mål, behov og virkning av ulike tiltak. Vi får trøste oss med at en hovedbegrunnelse for et høyt vernemål var at vi skal drive skogen mer aktivt i Norge.

Skogeierforbundet har i 2016 fått svært godt gjennomslag for de aller fleste sakene vi har prioritert. Forbundet kjennetegnes av svært kompetente og dyktige medarbeidere som også samarbeider godt med folk utenfor huset. Gjennom tøff prioritering, og flere å dele oppgavene på, har det blitt større rom til å gå skikkelig inn i de viktigste sakene. Solid faglig plattform, god forankring og evne til å tilpasse innhold, form og timing til det politiske mulighetsrommet, er en oppskrift for næringspolitisk gjennomslag.

Vår næringspolitiske posisjon og potensialet for økt verdiskaping er styrket i 2016. Men skogeier lever ikke av muligheter og visjoner. Det er forutsigbar inntekt som gjelder. Siden nedleggelsen av Tofte i 2013 har norske skogeiere tapt mer enn 400 millioner kroner som følge av lavere råvarepris, og totalt sett har hele verdikjeden tapt mer enn 1 milliard kroner.

Rekordbevilgninger til skogsveger og tømmerkaier, større satsing på fjerning av flaskehalsen i vegnettet, en offensiv biodrivstoffpolitikk med mål om produksjon på norsk skogsråstoff, støtte til gjødsling, tettere planting og planting på nye arealer, vedtak i Stortinget om at det skal fremmes et forslag til en skattekredittdordning for skogeiere som investerer i skogforbrukende industri og en serie

Dersom det blir storskala produksjon av biodrivstoff vil dette bidra til økte massevirkepriser. Et viktig mål i 2017 er å få politikerne til å legge tydeligere føringer for at tre skal erstatte stål og betong i mye større skala. Her ligger det fantastiske muligheter for reduserte klimagassutslipp, industriell utvikling og økte inntekter for skogeier!

Et tidsskifte

Styret er glad for at vi nå ser en utvikling der skogen stadig får større betydning og oppmerksomhet i det politiske miljø, og at det generelt er en positiv innstilling til skognæringen blant beslutningstakerne. Skogeierforbundet har over tid arbeidet systematisk med å framskaffe kunnskap og informasjon rundt våre saker, og styret er fornøyd med at vi ser resultater av dette arbeidet. Stortinget slo fast i behandling av skogmeldingen at skog- og trenæringen er en strategisk viktig næring for Norge. Dette viser at politikerne ser store framtidsmuligheter for bruk av skog, og er et tidsskifte for skogen.

Styret vedtok et næringspolitisk program i 2015, som legger grunnlag for det løpende arbeidet i Skogeierforbundet. Programmet danner grunnlag for vårt langsiktige og strategiske arbeid, samtidig som Skogeierforbundet også lykkes i å være relevant i dagsaktuelle saker, slik vi nylig har sett i debatten rundt oppfølgingen av Stortingets ulveforlik.

Styret har vektlagt arbeidet opp mot Storting, regjering, departementer og direktorater, og samarbeidet med andre organisasjoner og aktører. Verdikjedesamarbeidet har blitt prioritert. Styret mener at samarbeid med andre er positivt. Styret har også lagt stor vekt på at Skogeierforbundet skal bidra aktivt til utarbeidelsen av partiprogrammene for neste stortingsperiode (2017-2021). Alle partiene har blitt kontaktet og fått oversendt våre innspill. Det har også blitt utarbeidet veikart for skog- og trenæringen og veikart for næringslivets transporter, dokumenter som har vært et viktig grunnlag for regjeringens ekspertutvalg for grønn konkurransekraft og regjeringens bioøkonomistrategi.

Den varslede skogmeldingen kom i oktober 2016, og ble behandlet av Stortinget i januar 2017. Dette er en svært viktig sak for skog- og trenæringen, som Skogeierforbundet brukte mye tid og ressurser på. Styret er svært glad for Stortingets behandling av skogmeldingen. (Se egen artikkel om saken).

Skogeierforbundets prioriteringer og arbeid utføres av en

iherdig administrasjon som i løpet av året har styrket staben på flere kompetanseområder. En bedret økonomisk stilling gir mulighet til å prioritere flere områder mer grundig. Det gir resultater for norske skogeiere.

Nedenfor gjennomgås en rekke viktige saker som styret har prioritert i løpet av 2016:

Skattereformen

Skattereformen ble behandlet av Stortinget våren 2016. Selskapsskatten ble vedtatt redusert ned til 23 prosent i 2018. Det ble også gjort endringer i formuesskatten for arbeidende kapital. Skogeierforbundet har i mange år vært en del av Alliansen

Berit Sannæs

for norsk, privat eierskap (Skattealliansen), hvis formål er å avskaffe formuesskatten på arbeidende kapital. I løpet av 2015 kom Skattealliansen med et forslag til hvordan man kunne gjøre dette. Forslaget ble ikke fulgt opp, men et flertall på Stortinget erkjente at formuesskatten på arbeidende kapital var et problem. Stortinget vedtok å innføre en verdsettingsrabatt på 20 prosent i formuesskatten innen 2018 for aksjer og driftsmidler. Tilsvarende reduksjon i verdsettelse av tilordnet gjeld gjøres sjablongmessig.

I forbindelse med skattereformen foreslo regjeringen også å øke skogfaktoren fra 5 til 10. Det tilsvarer en kapitaliseringsrente på 10 prosent. Ved forrige revisjon av formuesverdiene

ble verdsetningen av skogen satt for høyt. Skognæringen tok opp dette forholdet med Skattedirektoratet, som sa seg enig i vurderingene og endret skogfaktoren. Det foreligger ikke endringer i vekstforhold eller avvirkningsmetoder som gjør at nyttbar tilvekst er endret siden den gang. Norges Skogeierforbund ba derfor Stortinget om at skogfaktoren måtte holdes uendret på dagens nivå. Alternativt måtte Stortinget gi foringer om ny og fullstendig gjennomgang av grunnlaget, slik at verdsetningen ble rett. Skogeierforbundet tok opp saken med Stortinget ved flere anledninger. Styret er tilfreds med at Stortinget fulgte opp vårt synspunkt, og ikke økte skogfaktoren.

I mars 2016 sendte regjeringen ut et forslag om å avskaffe

gjennomsnittsligningen med virkning fra 2017, og erstatte den med en tømmerkonto etter modell av gevinst/tapskonto. Regjeringen begrunnet forslaget med at gjennomsnittsligning er en unødvendig innviklet ligningsform.

Skogeierforbundet viste i sitt hørings svar til at gjennomsnittsligningen var en godt innarbeidet og vel fungerende ordning. Den har fungert siden 1950-tallet, og var forholdsvis enkel å praktisere. Skogeierforbundet mener at det beste hadde vært å innføre 25 % skatt for all inntekt fra skogbruket. Da hadde man oppnådd en betydelig forenkling. Dersom det ikke er aktuelt, burde gjennomsnittsligningen videreføres. I budsjettforslaget for 2017 fulgte regjeringen opp forslaget om tømmerkonto, og dette ble vedtatt av Stortinget. Tømmerkonto innføres med virkning fra 2017.

Norges Skogeierforbund, Norskog og Statskog har et felles skatteprosjekt, og i regi av dette skatteprosjektet er det utarbeidet en veiledning om tømmerkonto som finnes på

www.skog.no

Grønn skattekomisjon

Regjeringen nedsatte et utvalg som skulle se på skattesystemet og foreslå forbedringer i mer bærekraftig retning (Grønn skattekomisjon, NOU 2015:15). Norges Skogeierforbund, Norskog og Statskog leverte en felles høringsuttalelse i mars 2016.

Organisasjonene hadde klare prinsipielle motforestillinger både knyttet til forslagene om å fjerne støtteordninger i skogbruket og til utvalgets prinsipp om en felles pris på klimagassutslipp.

Organisasjonene mente det var all grunn til å forundre seg over at Grønn skattekomisjon ikke hadde forstått hvor viktig det er for klimaet å kunne mobilisere mer fornybart råstoff fra skogen. I stedet for å foreslå tiltak som øker skogproduksjonen og uttaket av trevirke fra norske skoger, foreslo Grønn skattekomisjon det motsatte.

Biodrivstoff ▼

Styret har vært opptatt av å skape markeder for skogsråstoff. Å utvikle et marked for biodrivstoff har vært en hovedprioritering for styret.

Erik Lahnstein, Trine Skei Grande og Erna Solberg hos Viken. Foto: Tore Meek, NTB Scanpix

Stortinget vedtok i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 å øke omsetningskravet for biodrivstoff med et eget krav til andel avansert biodrivstoff. Avansert biodrivstoff kan lages av rester og avfall fra næringsmiddelindustri og landbruk, og av celluloseholdig materiale, slik som trevirke.

Omsetningspåbudet er et viktig virkemiddel for forutsigbarhet for markedstilgang for aktører som planlegger produksjon av avansert biodrivstoff i Norge. Norges Skogeierforbund ga innspill til Klima- og miljødepartementets høring om biodrivstoff i august, og anbefalte en ordning med delkrav om avansert biodrivstoff. Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2017 inneholdt en opptrappingsplan for biodrivstoff med nettopp et slikt delkrav.

Opptrappingsplanen ble gjennom budsjettforhandlingene ytterligere forsterket med en vekst i omsetningskravet fra 7 % i 2017 til 20 % i 2020 med delkrav om 1,5 % avansert biodrivstoff i 2017 og 8 % i 2020. Avansert biodrivstoff teller dobbelt i omsetningskravet.

Dette gir et marked i Norge på minst 170 millioner liter avansert biodrivstoff i 2020. Dette er en internasjonal handelsvare og vil måtte dekkes delvis av import i 2020. Imidlertid er det et tydelig signal til de norske aktørene, som planlegger anlegg for produksjon av biodrivstoff fra skogsråstoff, om at markedet etterspør denne varen.

Styret er tilfreds med at Skogeierforbundet har hatt en sentral rolle i å utarbeide faktagrunnlag om internasjonale aktører, markedstilgjengelighet, norsk ressursgrunnlag, klimanytte, virkemiddelbruk og pågående investeringsprosjekter til de politiske partiene. Skogeierforbundet har gjentatte ganger blitt kontaktet av sentrale aktører for å gi faktabaserte og faglige innspill. Styret mener det er svært positivt at det er bred politisk enighet om en ambisiøs opptrappingsplan for biodrivstoff der avansert biodrivstoff gis en sentral rolle. Styret vil understreke behovet for å sikre langsiktig forutsigbarhet, og Skogeierforbundet vil jobbe videre med å få på plass en trinnvis opptrappingsplan som går videre fram til 2030 der veksten tas med avansert biodrivstoff.

Kapital

Styret har prioritert arbeidet med å bedre tilgangen til kapital for skogindustrien. I den forbindelse har Skogeierforbundet i lenger tid arbeidet for en utvidelse av mandatet for Investinor skogmidler. Styret er fornøyd med at vi høsten 2016 fikk gjennomslag for dette. Nærings- og fiskeridepartementet åpnet opp for av Investinor også kan investere i modne selskapet. Dette gjør det mulig å investere i eksisterende industri og tilføre kapital for nye investeringsprosjekter. Samtidig er det høye avkastningskravet til Investinor ikke endret gjennom

mandatet, hvilket medfører at normalt lønnsomme industriprosjekter fortsatt vil ha utfordringer med å bli relevante.

Regjeringen har varslet at det i løpet av første halvdel av 2017 skal etableres og finansieres opp et nytt norsk investeringselskap «Fornybar AS». Formålet med det planlagte selskapet er å investere i bedrifter som direkte eller indirekte kan bidra til reduserte klimagassutslipp. Norges Skogeierforbund har aktivt jobbet for at selskapets mandat skal utformes slik at selskapet tilbyr langsiktig finansiering til grønn norsk industri basert på norske råvarer, og at avkastningskravet som et minimum ikke må være høyere enn for rent finansielle plasseringer.

Skogen har lavere verdi uten skogsindustri. Skogeierne vil derfor ha særlig interesse av å investere i industrien, men hver enkelt eier har begrenset tilgjengelig kapital og eierskap til utfordringen. Med bakgrunn i regjeringsplattformen, der det konkret tas til orde for en skattekredittordning for skogeiere som investerer i industriformål, har Norges Skogeierforbund fremmet et forslag som stimulerer til omplassering av skogkapital til industrikapital. Forslaget innebærer at den enkelte skogeier ved salg av tømmer får muligheten til å avsette inntil 30 prosent av tømmerets bruttov verdi til kjøp av andeler i investeringsfond som har som formål å investere i norsk skogsindustri. En slik ordning vil kunne bidra til å reise betydelig privat investeringskapital. Styret er glad for at et tilnærmet enstemmig Storting i Skogmeldingen har bedt regjeringen om å følge opp saken i statsbudsjettet for 2018.

Grønn konkurransekraft

Styret er glad for at skogen i stadig større grad omtales som en viktig næring med et stort potensial for klimavennlige produkter og økt verdiskaping i det grønne skiftet. Dette kom særlig til uttrykk i «Grønn konkurransekraft - rapport fra regjeringens ekspertutvalg for Grønn konkurransekraft». Norges Skogeierforbund koordinerte utarbeidelsen av et felles høringssvar sammen med Statskog og NORSKOG.

I høringssvaret er det lagt vekt på at de viktigste virkemidlene som må på plass for å nå målsetningene om grønn konkurransekraft for skogbruket, vil være:

- **Stimulering av markedene for å sikre etterspørsel etter grønne varer og tjenester.**
- **Sikre tilgang på kapital for å bygge industri og næring som kan levere grønne varer og tjenester.**
- **Satse på tiltak som gir økt produksjon og mer effektivt uttak av fornybar biomasse.**

Høringssvaret gir flere detaljerte og konkrete virkemidler som innspill til Regjeringen.

Skog og klima

FNs klimapanel 5. hovedrapport slår tydelig fast at det ikke er mulig å begrense den globale oppvarmingen til 2 grader uten å mobilisere vesentlig mer biomasse for å erstatte bruken av kull, olje og gass. Betydningen av økt bruk av biomasse fra skogen for å kunne nå nasjonale og internasjonale klimamål, ble ytterligere bekreftet i 2016. Styret mener det er svært viktig å få fram dette budskapet.

Et utvalg bestående av representanter fra Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Zero, bondeorganisasjonene og Skogeierforbundet, konkluderte i sin rapport, som ble avgitt i februar 2016, at FNs klimapanel viser at det ikke er mulig å begrense den globale oppvarmingen til 2 grader uten bruk av meget store mengder biomasse og bruk av karbonnegative løsninger (skogplanting, biokull i jord og BIOccs). Utvalget konkluderte bl.a. med at tiltak for å øke skogens karbonlager (planting på nye arealer, tettere planting, planteforedling og gjødsling) må øke betydelig i omfang dersom Norge skal ta sin forholdsmessige del av ansvaret for det globale behovet. Utvalget konkluderte også med at det er behov for økt mobilisering av biomasse fra skogen. Det er behov for økte investeringer både i opprusting av eksisterende skogsbilveier og i nybygging for å få tilgang til skogressursene på en effektiv måte

Rett før pinse la Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og NIBIO fram en rapport der de vurderte vern av skog som klimatiltak. Utredningen var en oppfølging av klimaforliket i 2012 der skogvern ble vurdert som et klimatiltak. I den nye rapporten er imidlertid konklusjonen klar: Det er ikke grunnlag for å vektlegge vern av norsk skog som klimatiltak. Rapportens konklusjon er i tråd med det Norges Skogeierforbund har hevdet lenge, men det er positivt at dette nå er bekreftet av fagdirektoratene.

Det har likevel vært en relativt heftig debatt i 2016 om skog og klima i riksmidia. Debatten var knyttet til satsingen på bi drivstoff. Skogeierforbundet engasjerte seg sterkt i denne debatten og sørget også for å spre informasjon til det politiske miljøet. Styret registrerer at Stortingets behandling av bi drivstoffpolitikken viser at FNs klimapanel og Norges Skogeierforbund har langt større gjennomslag i det politiske miljøet enn Bjart Holtmark og hans likesinnede.

Internasjonal

Skogbruken i Norge berøres også av internasjonale prosesser. Styret mener derfor det er viktig å følge med på de viktigste prosessene som berører skognæringen, både i EU og i andre internasjonale fora. Til tross for at FNs klimapanel 5 hovedrapport tydeliggjør at økt bruk av biomasse fra skog er avgjø-

rende for å kunne nå togradersmålet, har EU-kommisjonen fremmet et forslag til regneregler for skog som vil begrense hogsten i Europa til et historisk nivå. Forslaget er en del av EUs oppfølging av klimaavtalen i Paris. Da Norge ønsker å oppfylle sine klimaforpliktelser i samarbeid med EU, vil disse regnereglene også gjelde for oss. Hvis forslaget blir vedtatt, vil det kunne hindre at potensialet for økt hogst i Norge blir utnyttet. Skogeierforbundet har derfor arbeidet aktivt for at CEPF (den europeiske skogeierorganisasjonen) og NSF (den nordiske skogeierorganisasjonen) skulle utarbeide en felles posisjon med konkrete endringsforslag. Målet var å få regneregler som vil stimulere til økt avvirkning innenfor bærekraftige rammer. Selv om det har vært litt ulikt syn på enkelte spørsmål, lyktes det å komme fram til en tilfredsstillende felles skogeierposisjon. Styret er opptatt av at arbeidet for å få gjennomslag i EU-systemet har høyeste prioritert i CEPF og NSF.

Også forslaget fra EU-kommisjonen vedrørende bærekraftskriterier for fast biomasse vil berøre norsk skogbruk. CEPF og NSF har denne saken høyt oppe på agendaen, for å hindre at det blir innført nye regler som vanskeliggjør bruk av biomasse fra skogen.

Norges Skogeierforbund utgjør sekretariatet for IFFA (den globale skogeierorganisasjonen). I løpet av høsten var IFFA med på å arrangere en stor konferanse i Thailand, for å bidra til å etablere nye produsentorganisasjoner for familieskogbruken i Asia. Tilsvarende møter er tidligere holdt i Afrika og i Mellom-Amerika. Arbeidet blir finansiert av FNs matvareorganisasjon, FAO, og blir høyt verdsatt av dem.

Grunneierrettigheter

Grunneiers rett til å råde over eiendommen innebærer rett til å utnytte selve grunnen og de ressursene som finnes på eiendommen. Den private eiendomsretten er en grunnleggende verdi for norske skogeiere. Prinsippet «frihet under ansvar» er nedfelt i skogbruksloven, og styrende for skogeierens forvaltning av egen eiendom. De viktigste sakene som har berørt grunneiers rettigheter i året som gikk, gjaldt skogbruk og biologisk mangfold, naturmangfoldmelding, skogmelding (se egen sak), endringer i konsesjonsloven og forvaltning av ulv.

Skogbruk og biologisk mangfold ▶

Styret har merket seg at det er mange feiloppfatninger rundt skogbruk og biologisk mangfold. Norges Skogeierforbund har derfor, i samarbeid med Norskog, laget et informasjonshefte om skogbruk og biologisk mangfold. Heftet ble i 2016 distribuert til alle abonnenter av magasinet Skog. Heftet er i løpet av året som gikk også brukt aktivt i Skogeierforbundets nærings-

En nøkkelbiotop består av ett eller flere livsmiljøer og om nødvendig en buffersone for å ta vare på miljøkvalitetene. Det er videre beskrevet hvordan den skal forvaltes. De aller fleste nøkkelbiotoper er unntatt fra hogst, men i noen tillates hogst som kan bidra til å utvikle miljøkvalitetene. Foto: © Kim Abel/Naturarkivet.no

Styrets beretning

politiske arbeid. Vi opplever at heftet svarer ut mange av de spørsmål som dukker opp i avveiningen mellom miljøhensyn og aktiv utnyttelse av skogsråstoffet. Heftet har derfor vært svært nyttig i forbindelse med behandlingen av naturmangfoldmelding, skogmelding og statsbudsjett.

Stortingsmeldingen om naturmangfold ble lagt fram rett før jul i 2015 og behandlet i vårsesjonen 2016. Meldingen innebar stort sett en videreføring av gjeldende politikk med mindre justeringer. Skogeierforbundet vurderte imidlertid faren for at Stortingsbehandlingen ville kunne føre til ytterligere innstramninger og at miljøstatsråden ikke ville stå på det regjeringen som helhet hadde bestemt. Arbeidet mot komiteens medlemmer og politisk ledelse i Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet ble derfor gitt høy prioritet. Også andelslagene ble trukket inn i dette arbeidet.

Komiteinnstillingen viser at et klart flertall på Stortinget anerkjenner det miljøarbeid skogbruket gjør og slår fast at det biologiske mangfoldet i skogen utvikler seg positivt. Som ventet ønsket likevel flere partier å framstå som miljøvennlige ved å signalisere økt bruk av juridiske virkemidler for å hindre hogst, uten tanke på at dette vil kunne innebære en alvorlig svekkelse av skogens muligheter for å bidra til det grønne skiftet og til å løse den globale klimautfordringen. Forslag om meldeplikt for hogst, forbud mot hogst av skog eldre enn 160 år og gjeninnføring av INON som forvaltningsverktøy fikk imidlertid ikke flertall.

Vedtaket om 10 prosent vern av skog i innstillingen kom som et sjokk. I meldingen ble det signalisert at skogvernet skulle økes gjennom frivillig vern uten noen konkretisering av verneomfanget. Dette var det i utgangspunktet også flertall for på Stortinget. Likevel inngår miljøstatsråden en hestehandel med Venstre som fører til at det blir vedtatt et mål om å verne 10 % av skogarealet. Målet er å anse som et langsiktig mål og det er forutsatt at vernet skal skje som frivillig vern. Styret finner det likevel oppsiktsvekkende at et slikt vedtak ble gjort uten noen vurderinger av hva en vil oppnå ved et slikt omfattende vern, hvilke kostnader dette vil påføre staten, og hvilke konsekvenser dette vil ha for avvirkningen og skognæringens muligheter for å bidra til det grønne skiftet og til å løse klimautfordringen.

Konsekvensene av å verne 10 % av skogen, vil i stor grad være avhengig av hvordan det gjennomføres. Styret er derfor godt fornøyd med de presiseringer Stortinget gjorde ved behandlingen av Skogmeldingen. Her understrekes det at vernet må gjennomføres på en slik måte at det får minst mulige konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet, samtidig som det pekes på at mye av vernet bør kunne skje i områder som er av marginal økonomisk betydning for skogbruket.

Styret vil likevel peke på at Stortingets behandling av naturmangfoldmeldingen tydelig viser behovet for å nå bredere grupper med informasjon om skogbrukets miljøarbeid og om status og utvikling av det biologiske mangfoldet i skog.

Konsesjonsloven ◀

I februar 2016 fattet Stortinget en rekke vedtak som berører eiendomslovgivningen. Regjeringen fulgte opp saken og foreslo en rekke endringer i lovverket. Skogeierforbundet avga hørings svar i september 2016.

Styrets prinsipielle utgangspunkt er at vi vil beholde konsesjonsloven. Styret mener det er viktig med et aktivt, personlig eierskap til jord- og skogeiendommer. Det er videre positivt med et skogbruk som har en sammensatt eierstruktur. Samtidig mener styret det er fornuftig å gjøre visse endringer i konsesjonsloven.

Styret har gått inn for å oppheve priskontrollen på rene skogeiendommer. For bebygde og ubebygde eiendommer med både jord og skog skal det være priskontroll dersom jordarealet er på mer enn 35 dekar. Regjeringen kom med et svært vidtgående forslag for når et salg kunne unntas konsesjonsbehandling. Styret støttet ikke dette forslaget, som i praksis ville medføre en undergraving av konsesjonsloven. Styret gikk i stedet inn for et mer begrenset unntak.

Styret merker seg at Skogeierforbundets synspunkt blir møtt med stor interesse av det politiske miljø, og at våre innspill i stor grad er blitt fulgt opp av Stortinget.

Ulv ▲

Våren 2016 ble Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet enige om et ulveforlik. Skogeierforbundet ønsker prinsipielt sett ikke ulv i Norge. Sammen med Norges Bondelag ga vi en rekke innspill til Stortinget om hva som bør gjøres i denne saken. Dessverre fikk vi ikke gjennomslag for vårt hovedsyn, men en rekke andre av våre forslag ble fulgt opp.

De regionale rovviltnemndene fattet høsten 2016 vedtak om en samlet lisensfellingskvote på 47 ulver, 24 av disse innenfor ulvesonen. Vedtaket ble påklaget, og klima- og miljøminister Vidar Helgesen sa nei til lisensjakt på ulvene.

Vedtaket skapte sterke reaksjoner i befolkningen, og Norges Skogeierforbund engasjerte seg i saken sammen med en rekke andre organisasjoner og aktører. Sammen med Utmarkskommunenes Sammenslutning (USS) tok Norges Skogeierforbund opp Klima- og miljødepartementets og Justisdepartementets fortolkning av Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen. I løpet av januar 2017 ble det holdt to store demonstrasjoner med krav om at Stortingets ulveforlik må følges opp. Det massive engasjementet i befolkningen medførte nye debatter om saken i Stortinget. Stortinget behandler nå forslag om endringer i lovverket.

Transport ▲

Styret har over tid gitt arbeidet med transport og infrastruktur høy prioritet i Skogeierforbundet. I 2015 startet Skogeierforbundet opp et arbeid med jernbane inn mot Nasjonal transportplan 2018-2029. Arbeidet ble gjennomført i samarbeid med andelslagene og øvrige aktører i virkesmarkedet.

Proessen i skognæringen bidro til at transportetatene i februar 2016 foreslo en stor godssatsing hvor mange av skognæringens prosjekter er med. Gjennom 2016 er det framskaffet bedre dokumentasjon for å styrke disse prosjektene i kampen om økonomiske midler.

I november 2016 ble det gjennomført et miniseminar på Rudshøgda om betydningen av Godspakke Innlandet, spesielt betydningen for Oppland. På seminaret deltok 5 stortingsrepresentanter. Seminaret ble fulgt opp med et tilsvarende

arrangement i Oslo den 4. januar hvor fokus i større grad ble rettet mot behovet for en effektiv transportkorridor fra Nordland og Trøndelag via Solørbanen mot Sverige og kontinentet. På dette seminaret, som ble arrangert i samarbeid med LO og NHO, deltok statsrådene Solvik-Olsen og Sandberg samt statssekretær Halleland og flere stortingsrepresentanter.

Ved behandlingen av skogmeldingen i Stortinget i januar 2017 har Næringskomiteen pekt på behovet for en satsing på jernbanen i Innlandet. Hvis Regjeringen og Stortinget følger opp Næringskomiteens merknader gjennom forslaget til NTP og behandlingen av det våren 2017, ligger det til rette for investeringer som gjør jernbanen mye mer effektiv, og som styrker skognæringen i Innlandet. Styret er svært tilfreds med den rolle og oppmerksomhet som Skogeierforbundet har fått tatt i dette arbeidet.

Dag Skjølås

Innføringen av 60 tonns totalvekt

Arbeidet med oppskrivning av vegnettet til 60 tonn ble satt i gang høsten 2013. Våren 2016 var 88 % av riksvegnettet, 31 % av fylkesvegnettet og 8 % av kommunale veger åpnet for 60 tonn totalvekt.

Arbeidet med oppskrivning av riksvegnettet er i praksis ferdig. Det samme gjelder fylkesvegnettet i fylker som Buskerud og Vestfold, hvor andelen 60 tonn er over 75 %. I mange fylker gjenstår det imidlertid litt før hele potensialet for administrativ oppskrivning er tatt ut, og dette bør gjøres i løpet av 2017.

Vestlandet ligger etter resten av landet, og det har blant annet sammenheng med at bruberegningene for denne regionen ikke er ferdigstilt. Nylige tall viser at kun 14 prosent av fylkesveger og 8 prosent av kommunale veger i region Vest er åpent for vogntog på 19,5 meter.

Av det kommunale vegnettet er det på landsbasis kun 8 % som er åpnet for 60 tonn. I Hedmark og Aust-Agder som ligger høyest, er andelen hhv. 49 og 25 %. Derfor er det fortsatt store innsparinger å hente gjennom økt samarbeid med kommuner om administrativ oppskrivning av det kommunale vegnettet.

Vestlandet ligger langt etter resten av landet. På én av fire fylkesveger og på tre av fire kommunale veger på Vestlandet er det ikke lov å kjøre med tilhenger. Dette påfører skognæringen store kostnader og reduserer skogeiers netto så mye at det i mange områder blir vanskelig å drive et lønnsomt skogbruk.

Bruprogram

Skogeierforbundet har de siste årene ønsket å få på plass midler for å få fjernet de viktigste flaskehalsene på fylkesvegnettet. Regjeringen varslet gjennom skogmeldingen at den vil foreslå en slik ordning gjennom Nasjonal Transportplan. Ved Næringskomiteens behandling av skogmeldinga sier flertallet at det er viktig å få på plass et slikt flaskehalsprogram tidlig i NTP-perioden. Skogeierforbundet håper derfor at flaskehalsprogrammet er på plass i statsbudsjettet for 2018.

Prøveordning med 74 tonns tømmervogntog

Skogeierforbundet har ønsket å få til en prøveordning for 74-tonns tømmervogntog, og denne saken er nå til vurdering i Vegdirektoratet. I forbindelse med behandlingen av skogmeldinga har Næringskomiteen bedt regjeringen gjennomføre en slik ordning. Derfor er det håp om at de første 9-akslede kjøretøyene ruller på norske skogsveger i løpet av 2017.

Beredskap

Norges Skogeierforbund tok initiativ til et møte med Justis- og beredskapsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet om beredskap ved store stormhendelser på statssekretærnivå i april 2016. Våre innspill i møtet er tatt inn i eget kapittel både i skogmeldingen og i Justis- og beredskapsdepartementets melding om «Risiko i et trygt samfunn». I sistnevnte vises det til at DSB vil bli gitt i oppdrag å videreutvikle Skogbrannutvalget til også å bli et forum som arbeider med stormskader. Forumet skal blant annet drøfte roller og samarbeid, og skape felles forståelse mellom aktører. Skogeierforbundet vil følge opp de tydelige signalene, og konkretisere problemstillinger og mulige tiltak som et utvalg må jobbe med. Stikkord her er kartlegging, transport, lagring av tømmer, mulige likviditetsutfordringer, offentlige rammebetingelser, miljørestriksjoner mm.

Skogeiersamvirket har allerede startet opp arbeidet med skadkartleggingsforsøk og tatt i bruk ny teknologi.

Frivillig vern av skog ▲

Styret er fornøyd med at ordningen med frivillig vern nå er godt forankret i hele det politiske miljøet. Det er helt avgjørende for ordningen at frivilligheten blir respektert, og at skogeier har det siste ordet i prosessen.

I 2016 ble det bevilget hele 392 mill. kroner til vern av skog. Til sammen ble det vernet 60 områder som naturreservat og av dem var 55 resultat av frivillig vern. Arealet som ble vernet var på 186 000 dekar hvorav 118 000 dekar var produktiv skog. Fra ordningen formelt etablert 2003 og fram til og med 2016 er det vernet flere enn 350 områder med et samlet produktivt skogareal på mer enn 720 000 dekar. Ved utgangen av 2016 er 3 % av den produktive skogen, eller 4,3 % av skogarealet i Norge vernet som naturreservat eller nasjonalpark.

I arbeidet med skogmeldingen og naturmangfoldmeldingen fastslår Stortinget at 6,5 prosent av skogarealet er vernet. Hovedgrunnen til at tallet er høyere her, er at i dette tallet inngår også MiS-områder (nøkkelbiotoper).

Sertifisering

I praksis leveres praktisk alt tømmer i Norge som PEFC-sertifisert. Revisjonen av Norsk PEFC skogstandard ble avsluttet i 2015, og den nye standarden ble gjort gjeldende fra 1. februar 2016. I dette året har det derfor vært lagt stor vekt på imple-

menteringen av den nye standarden.

Styret i Norges Skogeierforbundet mener sertifisering er svært viktig for skogeierne. Administrasjonen har derfor også engasjert seg i en arbeidsgruppe som skal utarbeide en nasjonal risikoanalyse som grunnlag for å levere tømmer som FSC controlled wood, og forpliktet seg til å delta i arbeidet med å utvikle en nasjonal FSC-standard.

Organisasjonsprosess

Det ble i styremøtet den 15. mars 2016 vedtatt en omfattende gjennomgang av Skogeierforbundets prioriteringer og styringsform. For å vurdere organisasjonens styresammensetning, representasjon, samarbeid med andre organisasjonen og prioritering av oppgaver, ble det satt ned to utvalg.

Det ene utvalget, under ledelse av Gudbrand Gulsvik fra Viken, skulle anbefale en styringsmodell som gjør organisasjonen best mulig skikket til å ivareta rollen som skogeiernes næringspolitiske organ på nasjonalt nivå.

Det andre utvalget, ledet av Yngve Holth fra Glommen, skulle vurdere prioritering av oppgaver for organisasjonen, muligheter for bedre koordinering av skogeiersamvirkets samlede næringspolitiske innsats og samarbeidet med andre organisasjoner.

De ferdige innstillingene, med presentasjon av konklusjo-

Styrets beretning

nene fra utvalgene, ble behandlet i Skogeierforbundets styre i oktober. Rapportene deretter ble lagt frem og drøftet på Skogeierforbundets lederkonferanse 28. – 29. november. Det ble i avslutningen av denne konferansen lagt fram en oppsummering, som et forslag til en omforent løsning. Alle andelslagene støtter hovedkonklusjonene. Styret er glad for at prosessen har gitt et godt felles fundament for Skogeierforbundets videre arbeid.

Administrasjon og økonomi

Skogeierforbundets administrasjon er delt i Norges Skogeierforbund og et heleid datterselskap Skogeierforbundets Servicekontor AS. Skillet er gjort for å klargjøre skatte- og avgiftsmessig virksomhet. Arbeidsmessig sees virksomheten som en enhet, men den er atskilt regnskapsmessig. Det presenteres derfor både regnskap for Skogeierforbundet og et konsolidert regnskap der datterselskapet er tatt med.

I Skogeierforbundet har det i 2016 vært 3 årsverk. Skogeierforbundets Servicekontor AS har hatt 10 årsverk. Etter styrets oppfatning er arbeidsmiljøet i administrasjonen godt. Det har ikke vært ulykker eller skader. Det var 0 (null) sykefraværsdager i Skogeierforbundet i 2016. I den samlede virksomheten har sykefraværet vært 36 dagsverk, tilsvarende 1 % av total arbeidstid.

Virksomheten belaster ikke det ytre miljøet. Skogeierforbundets styre har en kvinneandel på 14 prosent, og det er en kvinne (25 %) i organisasjonens ledergruppe. Både styret og administrasjonen arbeider bevisst for å fremme likestilling i organisasjonen.

Skogeierforbundets regnskap for 2016 er satt opp under forutsetning av videre drift og med et overskudd på kr 1.551.105,-. Det konsoliderte regnskap har et positivt resultat etter finans og skatt på kr 2.552.227,-.

Økonomien har hatt en svært positiv utvikling de siste årene og egenkapitalen er med årets resultat igjen i pluss.

Styret foreslår at årets resultat på 1.551.105,- føres med kr 949.014,- mot udekket tap og at kr 602.091,- avsettes til annen egenkapital.

Skogeierforbundet har fått stort gjennomslag i mange av sakene som var til behandling i 2016. Vår innsats var avgjørende i følgende saker:

Naturmangfoldmelding og skogmelding: *Bred oppslutning om skognæringen på Stortinget. Anerkjennelse av skogbrukets miljøarbeid og at det biologiske mangfoldet i skogen øker.*

Skogmeldingen *resulterte i en rekke vedtak av stor betydning for næringen:*

Kapital: *Stortinget har fulgt opp Skogeierforbundets forslag, og bedt regjeringen komme med forslag til en skattekredittordning for investeringer i skognæringen.*

Nye markeder: *Det skal utarbeides strategier for nye, trebaserte markeder*

Biodrivstoff: *Økt omsetningskrav for biodrivstoff, med eget krav til andel avansert biodrivstoff. Dette bidrar til å skape markeder for produksjon av biodrivstoff i Norge.*

Skatt: *Gode resultater i behandlingen av skatterefor-men: Skogfaktoren ble videreført på 5, ikke økt til 10 slik regjeringen foreslo. Formuesskatten på arbeidende kapital skal reduseres, og selskapsskatten skal ned til 23 prosent i 2018.*

Økende forståelse *blant politikere og andre for at det trengs målrettede virkemidler for å utvikle skognæringen. Ekspertutvalget for grønn konkurransekraft har sett skogens betydning i klimasammenheng, og anbefaler målrettede virkemidler. Skal skogbaserte løsninger kunne bygge seg opp til å erstatte fossilbaserte produkter, så trengs særskilt tilrettelegging og økonomisk særbehandling i en overgangsperiode, noe som gjøres mest effektivt gjennom å stimulere etterspørselen etter norsk biomasse fra skog.*

Oslo 9.02 2017

Olav Veum
styreleder

Eilif Due
nestleder

Halvor L. Brosvik

Terje Uggen

Olav Breivik

Rolf Th. Holm

Åse Egeland

Skogmeldingen

Gina Aakre

Jubel i skogen

◀ *Skogmeldingen ble en hovedsak i 2016. Regjeringen presenterte meldingen i oktober, og Stortinget kom med sin innstilling til meldingen i januar 2017.*

Stortingets hadde en grundig og god behandling av skogmeldingen. Da saken ble debattert i januar 2017, viste det seg at komiteen i stor grad hadde en felles virkelighetsforståelse. Komiteen mener at skogen fremover blir enda viktigere for klima, verdiskaping og sysselsetting, og ser på skog- og trenæringen som en strategisk viktig næring for Norge.

Stortinget understreket at økt verdiskaping, vekst og sysselsetting skal skje samtidig som vi skal ta vare på skogens miljøverdier. Det er verdt å notere at et overveldende flertall i komiteen har merket seg at skogbrukets eget miljøarbeid har gitt positive resultater. Bare i løpet av de siste 20 årene er det blitt mer gammel skog, mer død ved og flere store trær i de norske skogene. Skogeierforbundet er glad for at næringens engasjement blir verdsatt av Stortinget.

Norges Skogeierforbund hadde store forventninger til den varslede meldingen. Da skogmeldingen ble presentert, var det en melding som ga en god beskrivelse av situasjonen, mulighetene og utfordringene for norsk skognæring. Meldingen viste også at skogen må spille en sentral rolle i det grønne skiftet og i arbeidet for å redusere klimagassutslippene. Det var bra! Skogeierforbundet savnet imidlertid en konkretisering av ambisjonsnivået og mer målrettede tiltak for blant annet å kunne mobilisere mer biomasse på kort og lang sikt, utvikle strategier for etablering av nye, grønne markeder og øke mulighetene for å reise kapital.

Skogeierforbundet prioriterte arbeidet med skogmeldingen høyt, og vi har gitt næringspolitikere våre innspill. Skogeierforbundet ønsket en større satsning på primærskogbruket, blant annet må virkemiddelbruken forsterkes for å mobilisere mer biomasse på kort og lang sikt. Vi vet at det er behov for

mer biomasse. Alle de scenarier FN's klimapanel baserer seg på, forutsetter økt hogst (51-200 %). Scenariene som er i tråd med 2 gradersmålet innebærer også en 6-dobling av bruken av bioenergi globalt. Scenariene innebærer videre tilplanting av skog på et areal større enn hele Oceania.

Skogeierforbundet er svært fornøyd med at komiteen har fulgt opp dette. Et overveldende flertall i komiteen ser at det er potensial for ytterligere økt skogproduksjon i Norge ved å ta i bruk tiltak som planting på nye arealer, tettere planting, planteforedling og mer gjødsling på enkelte områder og særskilte boniteter. Dette er tiltak som kan bidra til råstoffgrunnlaget for ny industri og øke skogens opptak av CO₂ med tre millioner tonn per år allerede i 2050.

Komiteen vektlegger sterkt betydningen av skogfundsordningen, og betydningen av god skogkultur. Det er svært viktig for skogeierne å vite at Stortinget er så klare på at skogfundsordningen må videreføres.

Skogeierforbundet er videre svært fornøyd med at komiteen ber regjeringen bidra til å utarbeide strategier for å etablere nye, grønne markeder. Lykkes Norge med å være i front av utviklingen av fremtidens grønne løsninger, legger vi til rette for kompetanse og industrielle strukturer som vil være viktig for fremtidens konkurransedyktighet og velferd. Som ekspertutvalget for grønn konkurransekraft understreker, er det behov for særskilt tilrettelegging og økonomisk særbehandling i en overgangsperiode. Komiteen mener blant annet at det offentlige kan bidra til større etterspørsel etter bygg i tre, og at staten skal prioritere bruk av norsk tre i byggeprosjekter.

Satsingen på biodrivstoff er et eksempel på at det går an å

Skogmeldingen

utvikle ny markeder. Komiteen understreker behovet for forutsigbarhet, og ønsker en plan for krav om biodrivstoff fram til 2030.

Også på kapitalsiden gjør komiteen gode grep. For å få etablert ny industri, trenger vi kapital. Skogeierforbundet har derfor foreslått at det bør etableres en skattekredittordning for skogeiere som investerer i skogindustri. Komiteen følger opp vårt forslag, og ber regjeringen komme tilbake med et slikt forslag i statsbudsjettet for 2018. Vi mener dette kan gi et godt bidrag til industrireisning framover.

▲ Komiteen understreker videre at Fornybar AS skal være et virkemiddel for utvikling av grønne industriarbeidsplasser i Norge og bidra til utvikling av virksomheter som benytter norske naturressurser. Komiteen mener også at avkastningskravet til Investinor bør vurderes.

► Skogeierforbundet har over lang tid jobbet med å synliggjøre betydningen av effektiv infrastruktur. Et godt utbygd skogsbilvegnett, gode veger, flere kaier og forbedring av jernbanen betyr mye for kostnadsnivået i skog- og trenæringen. Bedre infrastruktur kan legge til rette for en vesentlig økning i avvirkingen. Det er gledelig å merke komiteens engasjement for skog- og trenæringen, og den tydelige støtten komiteen gir til fortsatt satsing på infrastruktur.

Det er videre verdt å merke seg at Stortinget klart sa at

skogvern skal gjennomføres på en slik måte at det får minst mulige konsekvenser for avvirkingen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. Vernet skal skje gjennom frivillig vern av skog, og all type skog er omfattet, ikke bare økonomisk drivverdig, produktiv skog. I skogmeldingen ble det også vist til Meld St 6 (2016-2017), der det opplyses om at 6,5 prosent av skogen i Norge er vernet.

Skogeierforbundet mener det er viktig at man ser på forskning, utvikling og innovasjon i et helhetlig perspektiv. Derfor var vi svært glade for at Stortinget har bedt regjeringen om å lage en helhetlig strategi på dette området. Det er også viktig å se betydningen av Utviklingsfondet og Trebasert innovasjonsprogram, noe Stortinget har gjort. Trebasert innovasjonsprogram skal videreføres innenfor den nye bioøkonomisatsingen til Innovasjon Norge.

Til slutt er det også svært positivt at Stortinget har sett betydningen av å ha en god beredskap, der private og offentlige aktører samarbeider.

Norges Skogeierforbund mener at skogmeldingen og behandlingen av denne i Stortinget kan bidra til å gi vesentlig økt aktivitet i skogen. Meldingen stimulerer til utvikling av nye markeder og grønne bedrifter og store reduksjoner i klimagassutslippene. Det er viktig, ikke bare for skogeiere og skognæringen for øvrig, men for hele storsamfunnet.

Styreledere og representasjon

Andelslagenes styreledere og Skogeierforbundets styre 2016

Leder: Olav A. Veum, AT Skog

Nestleder: Eilif Due, Allskog

Styremedlemmer: Olav Breivik, Viken Skog

Egil Magnar Stubsjøen, Glommen Skog

Terje Uggen, Mjøsen Skog

Halvor L. Brosvik, Vestskog

Åse Egeland, AT Skog

Andelslagenes nestledere er personlige varamedlemmer til Skogeierforbundets styre.

Representasjon pr. 31.12.2016

Norges Bondelag	Olav Veum	Rep.sk.medl.
Skogtiltaksfondet	Ola Veum	Styreleder
	Olav Breivik	Styremedlem
	Bengt Drageset	Styremedlem
Utviklingsfondet for skogbruk	Nils Bøhn	Styremedlem
Skogbrukets Verdiskapingsfond	Nils Bøhn	styremedlem
Landbrukets Sikringsradio A/S	Halvor Brosvik	Styreleder
	Dag Skjølaas	Styremedlem
Norsk Virkesmåling	Olav Bjella	Styremedlem
	Erik Dahl	Styremedlem
	Bjørn Næsvold	Styremedlem
Skogbrukets Landsforening	Olav Veum	Styreleder
	Ole Bakke	Styremedlem
Skogbrukets Kursinsittutt	Olav Bjella	Styremedlem
Skogbrukets Konferansesenter A/S	Rolf Th. Holm	Styremedlem
TreFokus	Egil M. Stubsjøen	Styremedlem
	Erik Lahnstein	Styremedlem
Tresenteret i Trondheim	Eilif Due	Styreleder
	Aasmund Bunkholt	Styremedlem
Norske Lakseelver	Gudbrand Gulsvik	Styremedlem
The Confederation of European Forest Owners (CEPF)	Olav Veum	Styremedlem
PEFC-Norge	Olav Veum	Styreleder
Skogdata	Thorvald Grini	Nestleder
	Karin Hokstad	Styremedlem
Inatur	Øyvind Wang	Styremedlem
DinTur AS	Øyvind Wang	Styremedlem

Steinsbrua i Aremark tåler bare 50 tonn totalvekt, og påfører Norske Skog Saugbrugs 2,5 mill. kroner i økte kostnader hvert år.

Årsregnskap

Resultatregnskap 2016

	Note	Skogeier- forbundet 2016	Samlet NSF+ Servicektr 2016	Skogeier- forbundet 2015	Samlet NSF + Servicektr 2015
DRIFTSINNEKTER					
Kontingent / serviceavgift	3	5 961 803	16 940 865	5 302 149	15 148 995
Abonnements- og annonseinntekter	4	6 830 084	6 830 084	7 718 813	7 718 813
Honorarinntekter og andre salgsinntekter	5	116 434	6 626 360	134 924	5 115 670
Honorar mor/datter		588 000		524 400	
Prosjektbidrag fra skogbrukets fond		800 200	1 166 866	1 522 098	1 722 098
Andre tilskudd prosjekter		1 884 000	1 884 000	516 000	757 607
Andre driftsinntekter		304 310	755 926	277 043	282 896
SUM DRIFTSINNEKTER		16 484 831	34 204 101	15 995 426	30 746 078
DRIFTSKOSTNADER					
Variable kostnader "SKOG"		3 334 506	3 334 506	3 415 489	3 415 489
Info-matriell/profilannonser		6 529	6 529	32 504	39 994
Driftsandel andre organisasjoner	6	150 578	535 578	153 356	594 916
Kjøp av andre fremmede tjenester		1 683 718	8 722 121	2 076 903	5 991 407
Lønn- og honorar	7/8	6 830 549	11 231 303	6 321 127	10 600 252
Arbeidsgiveravgift og sosiale kostnader	7	954 929	2 772 827	1 347 850	2 970 858
Andre personalkostnader	7	34 743	272 137	36 233	437 622
Kontorkostnader		770 889	2 868 425	651 588	3 204 461
Andre administrasjonskostnader		64 488	125 496	73 619	135 887
Reise- og møteutgifter		946 653	1 247 698	858 653	1 283 221
Bevilget bidrag og gaver		62 715	65 237	3 366	21 873
Avskrivning	11	0	255 631	0	223 654
Tap		4 020	4 020	3 878	29 994
DRIFTSKOSTNADER		14 844 319	31 441 508	14 974 566	28 949 628
DRIFTSRESULTAT		1 640 512	2 762 589	1 020 859	1 796 450
Finansresultat	9	-89 407	-69 296	248 954	283 840
Ekstraordinære poster		0		0	0
RESULTAT FØR SKATTER		1 551 105	2 693 293	1 269 813	2 080 290
Skatter	10	0	141 066	0	0
ÅRSRESULTAT		1 551 105	2 552 227	1 269 813	2 080 290
Forslag til disponering					
Avsatt til annen egenkapital		602 091			
Udekket tap		949 014		1 269 813	
SUM		1 551 105		1 269 813	

Årsregnskap

Balanse 31.12.2016

EIENDELER	Note	Skogeier- forbundet 2016	Samlet NSF + Servicektr 2016	Skogeier- forbundet 2015	Samlet NSF + Servicektr 2015
Varige driftsmidler					
Kontorutstyr / inventar	11	0	657 980	0	754 235
Finansielle anleggsmidler					
Investeringer i datterselskaper	12	2 000 000	0	2 000 000	0
Investeringer i andre aksjer og andeler	13	3 017 808	3 017 808	3 017 808	3 017 808
Langsiktig utlån		267 000	280 000	267 000	297 000
Sum anleggsmidler		5 284 808	3 955 788	5 284 808	4 069 043
Omløpsmidler					
Kundefordringer		142 625	416 500	49 833	143 418
Mellomværende med skogeierandelslagene		52 053	158 381	449 254	1 236 562
Mellomværende mor/datter		-131 456	0	651 291	0
Andre kortsiktige fordringer		91 095	105 438	175 750	213 323
Forskuddsbetalte kostnader		0	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter o. l.	14	3 567 664	6 889 337	2 547 544	4 765 548
Sum omløpsmidler		3 721 981	7 569 656	3 873 672	6 358 851
SUM EIENDELER		9 006 791	11 525 444	9 158 480	10 427 894
EGENKAPITAL OG GJELD					
Egenkapital					
Egenkapital		-949 014	-1 491 425	-2 218 827	-3 571 710
Årets resultat		1 551 105	2 552 227	1 269 813	2 080 283
Sum egenkapital		602 091	1 060 802	-949 014	-1 491 427
Gjeld					
Ansvarlig lån	15	7 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000
Utsatt Skatt	10	0	17 431	0	0
Kortsiktig gjeld					
Betalbar skatt	10	0	123 635	0	0
Leverandør gjeld		239 447	866 329	526 924	763 142
Skyldig offentlige avgifter o. l.		388 073	869 869	417 762	1 194 891
Påløpne kostnader/forskuddsbet inntekter		277 179	1 043 368	962 807	1 717 276
Annen kortsiktig gjeld		0	44 009	700 000	744 009
Sum kortsiktig gjeld		904 699	2 947 210	2 607 493	4 419 318
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		9 006 791	11 525 444	9 158 480	10 427 894

Oslo 09. 02 2017

Olav Veum
styreleder

Eilif Due
nestleder

Halvor L. Brosvik

Terje Uggen

Olav Breivik

Rolf Th. Holm

Åse Egeland

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1 Organisering

Norges Skogeierforbund arbeider med næringspolitiske spørsmål, i tillegg til å utgi magasinet SKOG og drive annen informasjonsvirksomhet. Norges Skogeierforbund har sitt kontor i Oslo.

Norges Skogeierforbund har et heleid datterselskapet Skogeierforbundets Servicekontor AS, som leverer tjenester til morselskap, skogeierandelslagene og virksomhet utenfor skogeiersamvirket. Norges Skogeierforbund utarbeider også et konsolidert regnskap (konsernregnskap) med datterselskapet Skogeierforbundets Servicekontor AS.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Skogeierforbundet og datterselskapene er satt opp i samsvar med Regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak. Eiendeler til varig eie og bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Aksjer som er ment til varig eie og bruk, er klassifisert som anleggsaksjer og vurdert til anskaffelseskost. Aksjer som ikke er ment til varig eie og bruk er vurdert til markedsverdi ved årsskiftet. Varige driftsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig etter lineær metode. Varer og tjenester inntektsføres ved levering. Inntektsføring av kontingenter og serviceavgift se note 3.

Konsernregnskapet

Ved konsolidering er kontinuitet lagt til grunn. Alle interne transaksjoner er eliminert, herunder også egenkapital og gjeld.

Note 3 Kontingent / serviceavgift

Tilknyttede skogeierandelslagene betaler kontingent til medlemsorganisasjonen Norges Skogeierforbund (til interessepolitisk arbeid), og serviceavgift for tjenester utført av Skogeierforbundets Servicekontor AS. Serviceavgift og kontingent er av årsmøtet fastsatt til tilsammen kr. 2,0 pr kbm tømmer omsatt til industrielle formål. Styret har for 2016 vedtatt at denne skal fordeles med 70 øre til kontingent Skogeierforbundet og kr. 1,30 i serviceavgift til Servicekontoret. I 2016 har andelslagene omsatt 8,4 mill kbm tømmer til industrielle formål (7,6 mill kbm i 2015).

Note 4 Abonnement og annonseinntekter

Består av annonse- og abonnementsinntekter for tidsskriftet SKOG og internett.

	2016	2015	2014	2013	2012
Andelslagenes kollektivabonnement	5 291 910	5 925 860	6 161 140	6 066 450	5 516 400
Direkte abonnemeter	200 095	214 347	229 520	224 157	230 371
Annonseinntekt	1 338 079	1 578 606	1 706 781	1 988 885	1 865 814
SUM	6 830 084	7 718 813	8 097 441	8 279 492	7 612 585

Note 5 Offentlige tilskudd til prosjekter

Norges Skogeierforbund koordinerer noen prosjekter med eksternt finansiering der utviklingsarbeidet gjennomføres i samarbeid med andelslagene og forskningsinstitutter. Som inntekt i 2016 er det mottatt følgende offentlige tilskudd:

	2016	2015	Ansvar
Landbruksdirektoratet	200 000	0	Servicekontoret AS
Statens Vegesen	0	175 000	Servicekontoret AS
SUM	200 000	175 000	

Årsregnskap

Note 6 Driftsandel andre organisasjoner

Posten omfatter direkte tilskudd / kontingenter til organisasjoner og samarbeidsordninger fra Skogeierforbundet og Skogeierforbundets Servicekontor AS:

	2016			2015	
	Skogeierforbundet	Servicekontoret	Konsernet	Skogeierforbundet	Servicekontoret
Trefokus		385 000	385 000		400 000
IFFA			0	4 669	
CEPF - Europeisk skogeierorg	114 183		114 183	122 015	
Nordisk Brüsselkontor	36 395		36 395	26 672	
SUM	150 578	385 000	535 578	153 356	400 000

Note 7 Lønns- og personalkostnader

	2016		2015	
	Skogeierforbundet	Konsernet	Skogeierforbundet	Konsernet
Lønninger / honorar	3 918 673	11 282 113	3 714 322	10 989 330
Arbeidsgiveravgift	587 296	1 739 068	650 171	1 707 138
Pensjonskostnader	367 633	955 169	726 360	1 267 684
Personalkostnad innleid fra datterselskap	3 039 985	0	2 552 963	0
Andre ytelser	51 917	445 201	12 310	179 201
SUM	7 965 504	14 421 551	7 656 126	14 143 353

Antall årsverk i 2016 har vært 2,8 i Skogeierforbundet og 10 i Skogeierforbundets Servicekontor. Til sammen 12,8 årsverk i konsernet. Innleie av personell fra servicekontoret er ført som honorar i Skogeierforbundets regnskap. Skogeierforbundets honorar til styrets medlemmer utgjorde kr 789.000,- I tillegg kommer møtegodtgjørelse (tapt arbeidsfortjeneste) på kr 339.550,- og telefongodtgjørelse på kr 27.000,-.

Lønn og andre ytelser til Skogeierforbundets administrerende direktør utgjorde kr 1.335.692,-.

Adm. dir er med i samme pensjonsordning som øvrige ansatte. Skogeierforbundet har ikke lån til ansatte.

Konsernet har lån til ansatte på til sammen kr. 13.000,-.

Skogeierforbundet har kostnadsført kr 49.042,- for revisorhonorar 2016. Revisorkostnaden i konsernet er kr 92.042,-.

Note 8 Pensjonskostnader og pensjonsmidler

Norges Skogeierforbund har plikt til å ha tjenstepensjon etter Lov om obligatorisk tjenstepensjon. Organisasjonen oppfyller dette krav ved en pensjonsforsikring som dekker pensjonsforpliktelsene. Skogeierforbundet er ikke tilknyttet AFP-ordningen.

Note 9 Finansresultat

Finansresultatet i morselskapet utgjør:	2016	2015
Renteinntekter	25 669	37 435
Rentekostnader	-118 994	-139 492
Aksjeutbytte	0	0
Gevinst ved aksjesalg	0	344 314
Tap ved aksjesalg	0	0
Verdiendring markedsbaserte aksjer	0	0
Andre finansinntekt / kostnader	3 918	6 696
SUM	-89 407	248 953

Årsregnskap

Note 10 Regnskapsmessig behandling av skatt

Skogeierforbundets Servicekontor AS er en skattepliktig enhet. Skogeierforbundets Servicekontor AS har en skattekostnad i 2016 på kr 141.066,-.

Note 11 Varige driftsmidler

Norges Skogeierforbund/konsernet har følgende varige driftsmidler.

	Opprinnelig anskaffelses- verdi	Tilgang	Avgang	Tidligere avskrevet gjenværende	Avskrevet 2016	Status
Arkivsystem	701 908	159 376	0	-280 763	-172 356	408 165
Inventar	416 362		0	-83 272	-83 275	249 815
SUM	1 118 270	159 376	-	-364 035	-255 631	657 980

Note 12 Skogeierforbundets datterselskaper

	Eierandel i %	Antall aksjer	Pålydende	Aksjekapital	Kostpris
Skogeiernes Servicekontor AS	100	2 000	1 000	1 000 000	2 000 000

Note 13 Andre aksjer og andeler

Skogeierforbundet har følgende aksjer og andeler:

Tilknyttede selskaper

	Eierandel	Antall aksjer	Pålydende	Bokført
TreFokus AS	34 %	67	67 000	67 000

Andre aksjer og andeler

	Antall aksjer	Pålydende	Bokført
Skog-Data AS	40	400	56 000
Sikringsradioen AS	40	1 000	40 000
Tun Media AS	556 068	139 017	66 728
Agrikjøp AS	20	2 000	2 000
iNatur AS	56	0	336 080
Din Tur AS	950	1 900 000	1 900 000
Skogbrukets Konferansesenter	224	896 000	550 000
SUM			2 950 808

Note 14 Bankinnskudd / kontanter

Av innestående i Skogeierforbundet er kr 190.994,- bundet på skattetrekkskonto.

Note 15 Ansvarlig lån

Norges Skogeierforbund har ansvarlig lån fra skogeierandelslagene på til sammen 7,5 mill. kr.

Lånet er avdragsfritt og uoppsigelig fra långivers side. Lånet er rentebærende med en rente tilsvarende 6 mnd NIBOR + 0,5%.

Årsregnskap

Til årsmøte i Norges Skogeierforbund

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norges Skogeierforbund 's årsregnskap som viser et overskudd på NOK 1.551.105. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i styrets årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så høende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 9. februar 2017

PARTNER REVISJON DA

Elisabeth Francke Lund
Statsautorisert revisor

For sidefoto: Knut Werner Lindeberg Alsén

Norges
Skogeierforbund

Rådhusgata 9b Postboks 1438 Vika, 0115 Oslo